

İŞYERLERİ İÇİN CORONA VİRÜSE KARŞI BİLGİLENDİRME KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

Amaç

Hazırlanan bu rehberle uyum ve yasal yükümlölük hakkında.

Sorumluluklar

Şirketlerde ilkyardım destek elemanı hakkında.

Şirketlerde salgın hastalıklar kontrol elemanı hakkında.

Pandemi nedir ?

Pandemi hangi şartlarda ilan edilir?

İş yerinizde Corona Virüs tespiti öncesi yapılması gereken çalışmalar.
İşletmelerde Corona virüs acil durum eylem planı.

COVID-19 (Coronavirüs Hastalığı) nedir ?

COVID-19 belirtileri nelerdir?

COVID-19 nasıl yayılır?

İşyerinizde Corona Virüs tespiti halinde yapılması gereken çalışmalar

COVID-19 iş yerleri üzerindeki olumsuz etkileri nelerdir?

COVID-19' a maruz kalma riskini azaltmak için işletmelerin yapması gerekenler.

CoronaVirüs acil durum planı

COVID-19 çalışanları ne ölçüde etkiler?

COVID-19 riskini azaltmak için işyerlerinde alınacak genel tedbirler nelerdir?

Kapalı işyeri ve ofislerde Covid-19 için alınacak önlemler

COVID-19 sebebi ile seyahat eden işçiler hakkında alınacak önlemler.

COVID-19 için iş yerlerinde toplantı öncesi ve sonrası alınacak tedbirler.

AMAÇ

PAGEV tarafından, işyerinde oluşabilecek acil durumlardan kaynaklanan risk ve etkilerini en aza indirmek ve acil duruma kontrollü bir şekilde müdahale edilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

HAZIRLANAN BU REHBERE UYUM VE YASAL YÜKÜMLÜLÜK HAKKINDA

Bu rehber tavsiye niteliğinde olup, içerik bakımından bilgilendiricidir. Bu bir standart veya yönetmelik değildir ve yeni yasal yükümlülükler oluşturmaz. T.C. Sağlık Bakanlığı standartları veya İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası (İSG Yasası) tarafından yaratılan mevcut yükümlülükleri değiştirmez. İSG Yasası uyarınca, işverenler onaylı bir Devlet Planı tarafından yayınlanan ve yürürlüğe konan güvenlik ve sağlık standartlarına ve düzenlemelerine uymalıdır.

SORUMLULUKLAR

Acil durumlardan korunma hizmetlerinin aksaksız yürütülmesinden Şirket Yönetimi sorumludur.

Alınacak önlemlerin iş sağlığı ve güvenliği (İSG) kurulunun bulunduğu iş yerlerinde kurul tarafından, diğer iş yerlerinde ise; işveren veya vekili koordinesinde, bulunması halinde işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli ile çalışan temsilcisi ve mümkünse ilk yardım eğitimi almış veya tecrübesi olan kişilerden oluşan ekip tarafından yürütülmelidir.

ŞİRKETLERDE İLK YARDIM DESTEK ELEMANI HAKKINDA.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 11' inci, 12' inci ve 30' uncu maddeleri kapsamında yayınlanan İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğinin 11 inci maddesine dayanarak her 10 /15/ 20 kişiye bir ilkyardımcı hesabı ile bir ekip başı ile birlikte yeteri kadar personelden ibarettir.

Yetki ve yükümlülükleriniz 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunun 9' uncu maddesi kapsamında yayınlanan İlk Yardım Yönetmeliği gereğince ve 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunun ek 9' uncu maddesi kapsamında yayınlanan Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğinin 127' inci maddesi gereğince aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır.

İlkyardım tanımında belirtilen amaç doğrultusunda, hasta veya yaralıya tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle, ilaçsız uygulamaları yapan en az Temel İlk Yardım Kursu alarak ilkyardımcı sertifikası almış kişidir.

- İlk yardım ekibi; Yangın, deprem, hastalık vb. sebeplerle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapar.
- Hasta veya yaralıya tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle, ilaçsız uygulamaları yapmak.
- Riskli bulunan personellerin ambulans (112) veya Corona Virüs Danışma Hattına (184)' e haber verilerek personelin sağlık kurumuna bildirilmesinin sağlanması.

ŞİRKETLERDE SALGIN HASTALIKLAR KONTROL ELEMANI HAKKINDA

Bu planın uygulanması için personel sayısı 50 ve altında olan iş yerlerinde 2 kişi, sonrasında her 50 kişi için, 1 kişi ilave edilerek Salgın Hastalıkları Kontrol Elemanı belirlenmesi gerekmektedir.

Görevleri:

- İşe başlamadan önce her personelin tek tek ateşi ölçülerek ateşi normal görülen personelin, dezenfektasyon işlemi yapılarak çalışma alanına geçmesine izin verilmesi, kayıtlarının tutulması .
- Şirket çalışma saatleri ve vardiyalarına göre belirlenmiş aralıklarla ateşlerin ölçülmesi ve kayıtlarının sağlanması .
- Riskli görülen personelin diğer personelden ayrı tutularak izole edilmesinin sağlanması temas halinde bulunan veya yakın ortamda çalışan personelin de ayrı bir bölgede izole edilmesinin sağlanması ve kontrol altında tutulması.
- Riskli bulunan personellerin ambulans (112) veya Corona Virüs Danışma Hattına (184) ' na haber verilerek personelin sağlık kurumuna bildirilmesinin sağlanması.
- İşletme için gerekli olan dezenfektan, maske, eldiven vb. malzemelerin takibinin yapılması ve ihtiyaçların tedarik edilmesinin sağlanması.

PANDEMİ NEDİR ?

Bir kıta hatta tüm dünya yüzeyi gibi çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel addır.

PANDEMİ HANGİ ŞARTLARDA İLAN EDİLİR?

WHO (Dünya Sağlık Örgütü) tanımlamasına göre bir pandemik ancak aşağıdaki 3 koşulu sağladığında başlamış sayılır:

- Nüfusun daha önce maruz kalmadığı bir hastalığın ortaya çıkışı
- Hastalığa sebep olan etmenin insanlara bulaşması ve tehlikeli bir hastalığa yol açması
- Hastalık etmeninin insanlar arasında kolayca ve devamlı olarak yayılması

Bir hastalık veya tıbbi durum sadece yaygın olması ve çok sayıda insanın ölümüne yol açması nedeniyle pandemi olarak nitelendirilemez, aynı zamanda bulaşıcı olması gereklidir. Örneğin kanser, insanlarda çok sayıda ölüme sebep olan bir hastalık olmasına rağmen bulaşıcı olmadığı için pandemi olarak adlandırılmamaktadır (Bazı kanser türlerinin bulaşıcı etmenler tarafından ortaya çıkabildiği unutulmamalıdır).

İŞYERİNİZDE CORONA VİRÜS TESPİTİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR

- Çalışanlara Corona Virüs hakkında bilgilendirme eğitiminin ve hijyen eğitiminin verilmesi sağlanmalıdır.
- Günlük vücut ısısı takibi yapılması sağlanmalıdır. İşe başlamadan önce, gün içerisinde ve sonunda belirli ve sık periyotlarla ateş ölçümü yapılarak, hazırlanan tablo ilgililerle paylaşılmalıdır. Ateşi yüksek olan personeller ve ziyaretçiler çalışma alanına alınmamalıdır.
- Çalışanların işbaşı yapmadan önce ellerini dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır. El hijyen ürünleri, maske vb ürünlerin tedarik edilmesi, firma girişi ve çalışma alanlarına yerleştirilmesi ve belirli aralıklarla kullanılması sağlanmalıdır.

- Corona Virüs hakkında bilgi toplamak ve değerlendirmek üzere “CoronaVirüs Acil Durum Komitesi” oluşturulmalıdır. Ülkedeki hastalık durumu, Acil Durum Komitesi tarafından, sağlık kurumlarından öğrenilerek gerekli bilgilerin üst yönetim ve tüm departmanlarla paylaşılması sağlanmalıdır. Ayrıca işe girişlerde ve genel olarak hijyen kurallarına uyulup uyulmadığı takip edilmelidir.

- El hijyenine yüksek önem gösterilmelidir. Eller en az 40 saniye boyunca sabun ve su ile yıkanmalı, bunların olmadığı durumlarda alkol içerikli el antiseptiği kullanılmalıdır. Çalışanların el yıkama durumları kontrol edilmeli ve gerekli takip düzeni sağlanmalıdır.

- Çalışma alanları, ofis masaları, tezgahlar, iş araç gereçleri ve benzerleri çalışana zimmetlenmeli, dezenfektasyonu çalışanlar tarafından gün içinde düzenli olarak sağlanmalıdır.

- El sıkışmak ve temas yolu ile selamlaşmak yasaklanmalıdır.

- Kapalı alanlar sıklıkla havalandırılmalıdır.

- Her zaman olması gerektiği gibi, izmarit, kağıt mendil, medikal maske ve çöplerin belirlenen yerler dışına atılması yasaklanmalıdır. Her bölümde en az 1 adet kapaklı çöp kutusu bulunmalıdır.

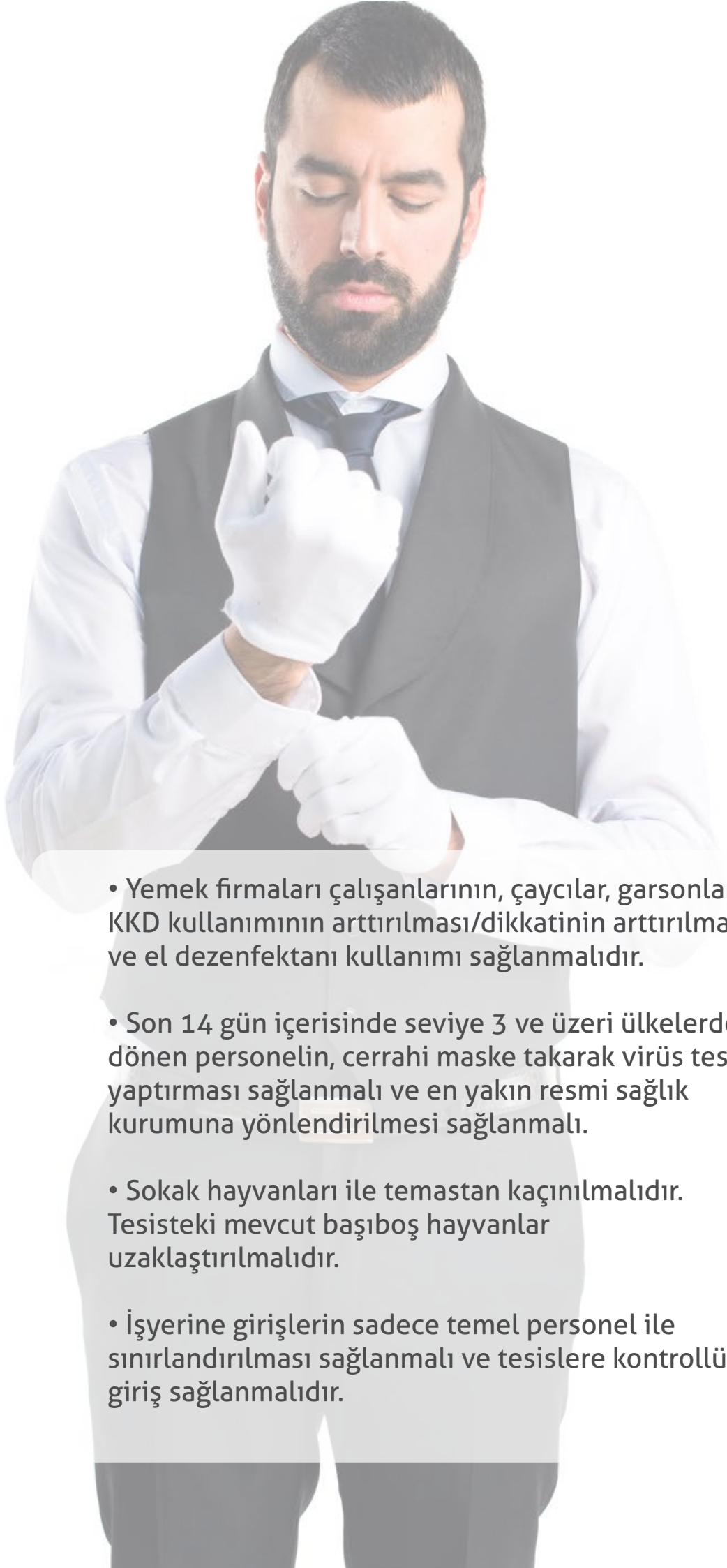
- Hijyen gerektiren tüm ekipmanlar kişiye özel olmalıdır. Elde yıkama yapılmayacak, makinede yıkanılacaktır. Tek kullanımlık bardak ve diğer ürünler önerilir.

- Temizlik çalışanları temizliğe başlamadan eldiven takmadan önce ve temizlik bittikten sonra ellerini yıkamalıdır.

- Değerlendirme yapılarak yurt dışı iş seyahatleri ertelenmeli ve mümkünse iptal edilmelidir.

- Akut solunum yolu enfeksiyonu olan kişilerle yakın temasta bulunulmamalı, çalışanlar bu konuda bilgilendirilmelidir.
- Şehirler arası seyahat planları tekrar değerlendirilerek mümkünse ertelenmeli veya iptal edilmelidir.
- Kriz sırasında temel ihtiyaçların nasıl talep edilip, lojistiğinin nasıl sağlanacağı belirlenmelidir.
- Birden fazla şoförün kullanımında olan araçların dezenfeksiyonları yapılmadan diğer şoföre devri gerçekleştirilmemelidir.

- Yemek firmaları çalışanlarının, çaycılar, garsonların KKD kullanımının arttırılması/dikkatinin arttırılması ve el dezenfektanı kullanımı sağlanmalıdır.
- Son 14 gün içerisinde seviye 3 ve üzeri ülkelerden dönen personelin, cerrahi maske takarak virüs testi yaptırması sağlanmalı ve en yakın resmi sağlık kurumuna yönlendirilmesi sağlanmalı.
- Sokak hayvanları ile temastan kaçınılmalıdır. Tesisteki mevcut başıboş hayvanlar uzaklaştırılmalıdır.
- İşyerine girişlerin sadece temel personel ile sınırlandırılması sağlanmalı ve tesislere kontrollü giriş sağlanmalıdır.

- İşyerinde yemekhane varsa, çalışanların aynı anda toplu halde yemek yemesini engelleyecek şekilde farklı zaman dilimlerinde belirli sayıda personelin yemek yemesi sağlanmalı, yemekhane girişlerine dezenfektanlar yerleştirilerek hijyen sağlanmalıdır.
- Personel taşıma servislerinin havalandırma filtrelerinin değiştirilmesi, iç dezenfeksiyonlarının periyodik hizmet alımı ile gerçekleştirilmesi, günlük temizliklerinin çizelge ve dezenfeksiyon talimatı ile yapılması ve sıklığına uygunluğu sağlanmalıdır.
- Alt işverenlerin, geçici veya süreli çalışanların saha onaylarında güncel tarihli EK-2 Sağlık Muayene Formu ve beraberinde tüm güncel tetkiklerin olmaması durumunda sahaya sokulmaması sağlanmalıdır.

- Toplu olarak bulunulması gereken durumlarda kişiler arasında asgari 2 metre mesafe olması ve prosedürlerin uygulanması sağlanmalıdır.
- Görüşme ve toplantıların uzaktan iletişim sistemleri ile sağlanması gerekmektedir.
- Hasta ve ateşi olduğunu belirten personelin işe gelmeden hastaneye gitmesi sağlanmalıdır.
- Dış firma personellerinin şoförler ve ziyaretçilerin bekleme alanında tutulması sağlanmalı, toplu yerlere girişleri kısıtlanmalıdır.
- 60 yaş ve üstü, kronik rahatsızlığı olanların izolasyonu sağlanmalıdır (home office)

İŞLETMELERDE CORONA VİRÜS ACİL DURUM EYLEM PLANI

**CORONA
VİRÜS**

**NASIL
BULAŞIR?**

**BELİRTİLERİ
NELERDİR?**

**CORONA
VİRÜS
NEDİR?**

**ÇALIŞANLARIN
SAĞLIĞINI
NASIL
KORUYABİLİRİZ?**

**İŞYERİMİZDE
NELER
YAPMALIYIZ?**

**NASIL
MÜCADELE
EDERİZ?**

COVID-19 (CORONAVİRÜS HASTALIĞI) NEDİR ?
Coronavirus Hastalığı 2019 (COVID-19), SARS-CoV-2 virüsünün neden olduğu bir solunum hastalığıdır.

COVID-19 BELİRTİLERİ NELERDİR?
COVID-19'a hafif ve şiddetli arasında değişen hastalıklara neden olabilir ve bazı durumlarda ölümcül olabilmektedir. Belirtileri ateş, öksürük ve nefes darlığı içerir. Virüs bulaşmış bazı insanlar diğer solunum dışı belirtiler de yaşadıklarını bildirmişlerdir. COVID-19 belirtileri değişik kişilerde 2 gün veya 14 gün sonra ortaya çıkabilir.

COVID-19 NASIL YAYILIR?
Virüsün, esas olarak insandan insana veya aşağıdaki şekillerde yayıldığı bilimsel kaynaklarca açıklanmaktadır.

- Birbirleri arasında yakın mesafe temas olan insanlar arasında,
- Hasta olan kimse hapşırmak veya öksürmek yolu ile üretilen solunum damlacıklarının yakınlarında bulunan insanların ağız ve burun yolu ile nefes ve akciğere yerleşmesi ile,
- Bir kişi bir yüzeye veya nesneye dokunduktan sonra kendi ağızına, burnuna veya muhtemelen gözlerine dokunarak yayılabilmektedir.

SEMPTOMLAR

COVID-19

Soğuk Algınlığı

Grip

Ateş	Yaygın	Nadir	Yaygın
Halsizlik	Bazen	Bazen	Yaygın
Öksürük Genelde Kuru	Yaygın	Hafif	Yaygın
Hapşırma	Hayır	Yaygın	Hayır
Ağrı - Sızı	Bazen	Yaygın	Yaygın
Burun Akıntısı	Nadir	Yaygın	Bazen
Boğaz Ağrısı	Bazen	Yaygın	Bazen
İshal	Bazen	Yaygın	Bazen
Baş Ağrısı	Bazen	Nadir	Yaygın
Nefes Darlığı	Bazen	Yok	Yok

Kaynak : The Times

PAGEV

İŞYERİNİZDE CORONA VİRÜS TESPİTİ HALİNDE YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR

- Yapılacak olan ateş ölçümlerinde ateş seviyesi 38°C ve üzeri çıkan olması durumunda veya öksüren, ateşi olan ve nefes almakta zorlanan bir personel varsa, cerrahi maske taktırılarak ilgili birimler ile iletişime geçilmelidir.
- Virüs belirtileri tespit edilen çalışan veya çalışanlar işyeri araçları ile hastaneye götürülmemelidir, derhal ambulansa (112) veya Corona Virüs Danışma Hattına (184) haber verilmelidir.

CAUTION CAUTION CAUTION

- Ambulans işyerine gelene kadar virüs semptomları tespit edilen çalışan ve virüs semptomları tespit edilen çalışan ile aynı departmanda bulunan bütün personeller işyerinde oluşturulacak izole alana alınması sağlanmalıdır ve diğer çalışanların bu alana girmesi engellenmelidir.
- Virüs semptomları tespit edilen çalışan veya çalışanlar olması durumunda, aynı ortamda çalışan diğer çalışanlar, işyeri servisi var ise aynı servis ile işe gelen çalışanlar için derhal kontrol sağlanmalıdır. (Kontrol sağlayacak kişilerin cerrahi maske, tulum ve izole gözlük takmaları gerekliliği unutulmamalıdır.)

COVID-19 İŞ YERLERİ ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ NELERDİR?

- COVID-19 belirtisi gösteren kişiler işe uzun süre gelemeyeceği için devamsızlıktan kaynaklı verimsizlik oluşacaktır.
- Değişen alışveriş alışkanlıkları sebebi ile bazı ürünlere karşı ilgi azalabilir. Buda satış düşüklüğüne sebep olabilir.
- Ülkeler arasında geçişler çok kontrollü ve şoförler için gidiş ile dönüşlerde karantina süresi olduğundan nakliye süreçlerinde sıkıntılar yaşanabilir.
- İşyerlerinin düzenli çalıştıkları yerler ile alakalı gecikmiş sevkiyatlar.
- Bazı işyerlerinde ürün çıkışı yapamadıkları için stokların dolu olması ve raf ömrü kısa olan ürünlerde bozulma riskinin olması.

COVID-19' A MARUZ KALMA RİSKİNİ AZALTMAK İÇİN İŞLETMELERİN YAPMASI GEREKENLER

COVID-19 salgın koşullarının işletmeler, çalışanlar, müşteriler ve halk üzerindeki etkisini azaltmak için, tüm işverenlerin COVID-19 için şimdi plan yapması gerekmektedir.

Virüs, bulaşması ve etkileri hakkında yeni bilgiler de dahil olmak üzere COVID-19 salgın koşulları değiştikçe bilgilerin güncellenmesi gerekmektedir. Buna ek olarak, İSG Kanununun Genel Görev Maddesi, Bölüm 5 (a) (1), işverenlerin çalışanlarına ölüm veya ciddi fiziksel zarara neden olabilecek tanınmış tehlikelerden arınmış bir işyeri sağlamasını gerektirir.

İşyerlerinde COVID-19'a neden olan virüse maruz kalma riskini azaltmak için atabileceği temel adımlar aşağıda açıklanmaktadır.

- Şirketler bulaşıcı hastalıklara karşı eylem planı oluşturup, şirket hafızasına bunu yerleştirmelidir.
- Şirketler yemekhanelerde personeline yemekleri ve içecekleri kürdan ve baharatları tek kullanımlık tabak ve bardaklar ile yapmalıdır. Bu şekilde bulaş konusunun önünü çok ciddi olarak almış olacaktır.

CORONA VİRÜS ACİL DURUM PLANI

Evden çıkmadan önce yanınıza el dezenfektanı ve maskenizi alın

Toplu taşıma araçlarında maske kullanın

İş yerinde gerekli hijyen şartlarını sağlayın

İş yerine girişlerde ateş kontrolü yapın. Ellerinizi dezenfekte edin

Ateş, öksürük, solunum sıkıntısı var mı?

Maske takın, insanlardan uzak durun, toplu taşıma araçlarına binmeyin

Çalışanın aniden fenalaşması veya bilincini kaybetmesi

Hasta hayatta ise;
Hastayı diğer çalışanlardan izole edin

112 Acil servisini arayın

Ambulansı bekleyin

Hastanın durumu uygunsa en yakın hastaneye götürün

Mesainiz bittiğinde üstünüzü değiştirin. Kendinizi dezenfekte ettikten sonra işyerinden ayrılın

Hasta yaşamıyorsa;

Olay yerine müdahale etmeyin. Yetkililere haber verin

CORONA VİRÜS ACİL DURUM PLANI

Çalışma alanınızı dezenfekte edin.İşletme içerisinde çalışanların birbiri ile temasını minimuma indirin. Sık sık çalışma alanınızı havalandırın

Yemek molası verdiğinizde
Yemekten önce ellerinizi yıkayın

Yemek ve çay saatlerinizi düzenleyin.2'li 3'lü postalar halinde ayarlayın

Sıra varsa eğer diğer çalışanlarla aranızda **en az 1 metre mesafe** bırakın

Toplu halde yemek yemeyin.Masalarda ikişerli oturun

Bağışıklık sisteminizi güçlendirecek şekilde beslenin bol su için

Yemekten sonra ellerinizi yıkayın ve işe öyle başlayın

CORONA VİRÜS ACİL DURUM PLANI

Kronik rahatsızlığınız var mı? Yada 60 yaş üzerinde misiniz?

Zorunlu olmadıkça evden dışarı çıkmayın. Bağışıklık sisteminizi güçlü tutun

Hastalık belirtisi var mı?

Maske takın ve en yakın sağlık kuruluşuna başvurun

Çalışanın aniden fenalaşması veya bilincini kaybetmesi

Hastan yaşıyor mu?

Hastayı diğer çalışanlardan izole edin

112 Acil servisini arayın

Bu esnada çalışanların panik yapmasını engelleyin, işyerinden çıkmalarına müsaade etmeyin.

Ambulansı bekleyin

Hastanın durumu uygunsa en yakın hastaneye götürün

Hasta yaşamıyorsa;

Olay yerine müdahale etmeyin. Yetkililere haber verin

COVID-19 ÇALIŞANLARI NE ÖLÇÜDE ETKİLER?

- Sağlıklı olduğunu düşünen personel arasında da hastalık kapma ve ailesine de bulaştırma endişesinden dolayı çalışmalarında verimsizlik görülebilir.
- Hastalığın yayılması ile bazı çalışanlar işini kaybetme endişesi ile içinde bulunduğu ödeme şartlarının bozulacağını düşünerek çalışmalarında verimsizlik olabilir.
- Çalışanlar iş yerlerinde ki azalan işler sebebi ile ücretsiz izin kullanmak ile gelir kaybına uğrayacakları endişesine kapılabilir.
- Çalışanlar iş yerlerinde COVID-19 hakkında gerekli tedbirler alınmıyorsa, işe gitmek istemeyebilirler.
- Çalışanların hasta bir aile üyesine bakmak için evde kalmalarına izin veren esnek politikalar uygulanmalıdır. İşverenler, çalışanlarının hasta çocuklarına veya diğer hasta aile üyelerine bakım sağlamak için normalden daha fazla evde kalmaları gerekebileceğinin farkında olunmalıdır.

COVID-19 RİSKİNİ AZALTMAK İÇİN İŞYERLERİNDE ALINACAK GENEL TEDBİRLER NELERDİR?

işverenler için, işçileri korumak temel enfeksiyon önleme tedbirlerini vurgulamaya bağlı olacaktır. Tüm işverenler aşağıda yazılanlar ve yasaların önerdiği üzere mükemmel hijyen ve enfeksiyon kontrol uygulamaları uygulamak zorundadır. Ayrıca salgın hastalık konusunda Devletin yeni aldığı karar ve yayınlanan yasalar yakından takip edilmelidir.

- Corona sebebi ile şirketlerde görevlendirilen uzmanlar ve güvenlik elemanları, ilk önce kendi sağlıklarını korumak için tedbirleri tam olarak alacak eğitim ile donatılmalıdır.
- Şirketler çalışanlarına ellerini yıkayıp temizlemek için uygun yer sağlamalıdır.
- Şirket yöneticilerince el temizliğinin sık sık yapılması yönünde sözlü hatırlatmalar yanında, yazılı ikazlarda şirketin ilgili yerlerine mutlaka asılmalıdır.
- Şirketin gerekli her noktasına en az % 60 alkol içeren el dezenfektanları konulmalı ve kullanılması için sözlü ve yazılı teşvik edilmelidir.
- Çalışanlar hasta olduklarını bildirdikleri an evde kalmaları ve sağlık kurumlarına müracat etmeleri yönünde teşvik edilerek gerekli durumlarda yardımcı olunmalıdır.

• Çalışanlara öksürük ve hapşıırma konusunda sıklıkla konu ile alakalı kurallar hatırlatılmalıdır.

• Çöp kovaları konusunda uzman kişi tarafından toplanmalı ve hijyen kurallarına uygun olarak imhası sağlanmalıdır.

• İşyerlerinde evden çalışma, esnek çalışma saatleri, kademeli vardiya uygulamaları benimsenmelidir.

• Tüm çalışanların diğer çalışanların telefonlarını, masalarını, ofislerini veya diğer çalışma araçlarını ve ekipmanlarını kullanmalarını engellenmelidir.

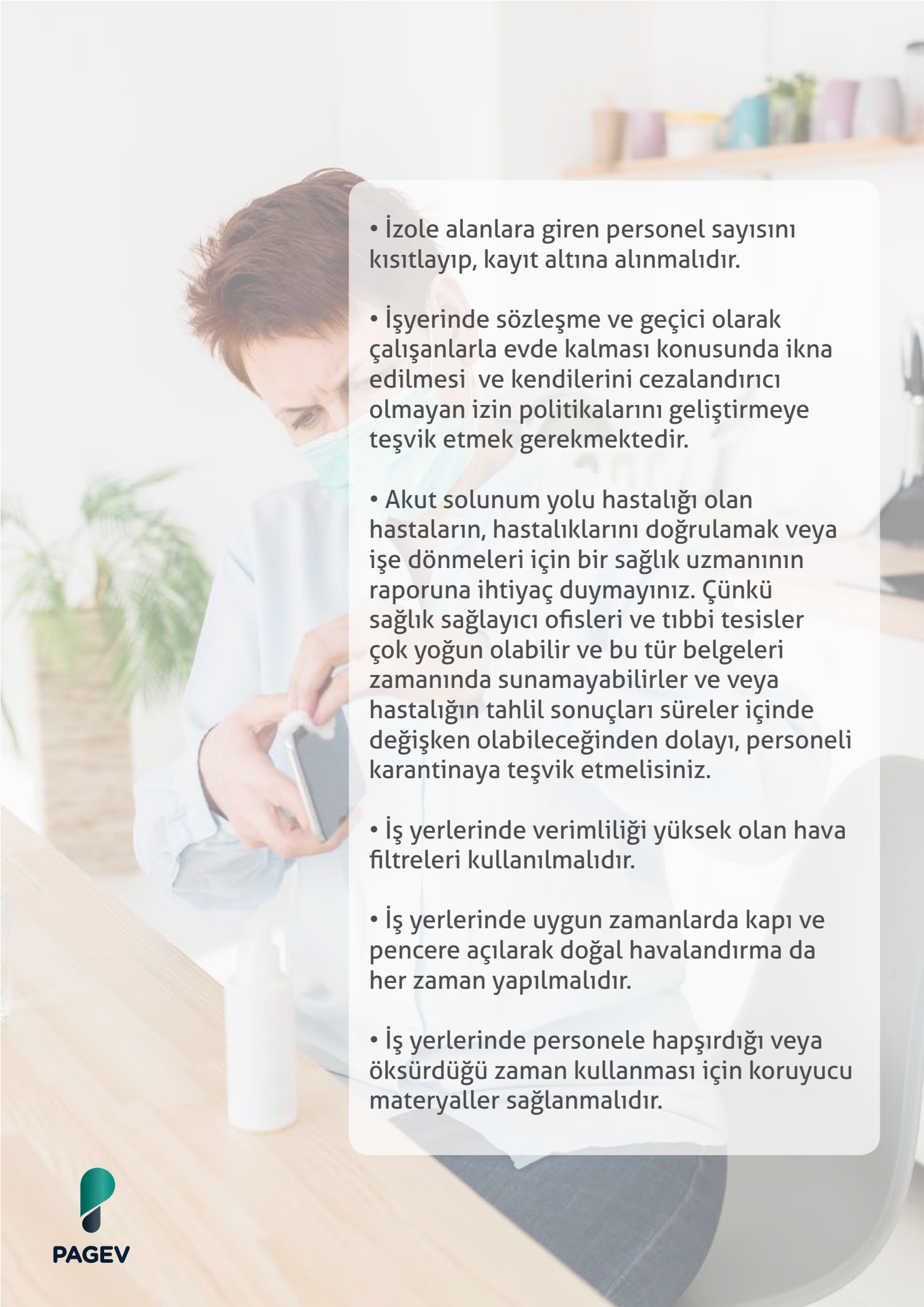
• Yüzeylerin, ekipmanın ve çalışma ortamının diğer öğelerinin rutin olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi dahil olmak üzere düzenli temizlik uygulamalarına sıklıkla devam edilmelidir.

• İşveren yetkili temsilcileri temizlik kimyasallarını seçerken, bu konuda uzman kişilerden (Kimya Mühendisleri gibi) bilgi alarak hareket etmelidirler.

• İşverenler, çalışanların hasta olduklarında veya COVID-19 belirtileri yaşadıklarında rapor etmeleri için politikalar ve prosedürler geliştirmelidir ve personellerini bu yönde eğitmelidirler.

• Potansiyel olarak bulaşıcı olduğundan şüphelenebilen kişileri işçilerden, müşterilerden ve diğer ziyaretçilerden uzak bir yere taşıyarak izole etmek ve yetkililere hemen haber vermek gerekir.

-
- İzole alanlara giren personel sayısını kısıtlayıp, kayıt altına alınmalıdır.
 - İşyerinde sözleşme ve geçici olarak çalışanlarla evde kalması konusunda ikna edilmesi ve kendilerini cezalandırıcı olmayan izin politikalarını geliştirmeye teşvik etmek gerekmektedir.
 - Akut solunum yolu hastalığı olan hastaların, hastalıklarını doğrulamak veya işe dönmeleri için bir sağlık uzmanının raporuna ihtiyaç duymayınız. Çünkü sağlık sağlayıcı ofisleri ve tıbbi tesisler çok yoğun olabilir ve bu tür belgeleri zamanında sunamayabilirler ve veya hastalığın tahlil sonuçları süreler içinde değişken olabileceğinden dolayı, personeli karantinaya teşvik etmelisiniz.
 - İş yerlerinde verimliliği yüksek olan hava filtreleri kullanılmalıdır.
 - İş yerlerinde uygun zamanlarda kapı ve pencere açılarak doğal havalandırma da her zaman yapılmalıdır.
 - İş yerlerinde personele hapsirdiğı veya öksürdüğü zaman kullanması için koruyucu materyaller sağlanmalıdır.

- Müşteri karşılama bankalarında uygun mesafeli bekleme pozisyonları ayarlanmalıdır.
- İş yerlerinde parmak okutma sistemleri yerine temassız sistem benimsenmeli bu mümkün değilse bu geçici sürede sistem kullanılmamalıdır.
- Şirket servis ve diğer binek araçların sık sık ve tüzüğe uygun olarak dezenfekte uygulaması gerekmektedir.
- Şirket servis araçlarında bir koltuk boş bırakılarak aracın yolcu taşıma kapasitesi % 50 nispetinde kullanılması sağlanmalıdır.
- İş yerlerinde sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretlemeleri yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi istenmesi ayrıca çalışanların işe girişlerinde temassız ateş ölçer ile ateşlerinin ölçülmesi sağlanmalıdır. Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikayeti olan çalışanlar iş yeri sağlık personeline, bulunmaması durumunda doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesi gerekmektedir.
- İş güvenliği uzmanları ve iş yeri doktorları ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerinin asgari düzeyde olacak şekilde planlanmasını işverenlere önererek ve takipçisi olmalıdır.

• İş güvenliği uzmanları ve iş yeri doktorları bulaşma riskini azaltacak şekilde uygun kişisel koruyucu donanımların seğıilip kullanılması, asansörlerin mümkün olduğuunca kullanılmaması, temas edilen yüzeylerin sıklıkla dezenfekte edilmesi, sosyal mesafe kuralı çerçevesinde tokalaşma, sarılma gibi davranışlardan ve ellerle yüz bölgesine temas edilmesinden kaçınılması da iş güvenliği uzmanları, iş yeri hekimleri ve hemşirelerinin işverenlerden uygulanmasını isteyeceği tedbirler arasında olmalıdır.

• İş yerlerinde ki su sebillerinin ve çay makinelerinin yüksek temasa uğradıkları için bu süreçte kullanılmaması gerekmektedir. Çalışanlara kapalı ambalajda su sağlanması önemlidir.

• İş yerlerinde tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, iş elbiseleri ile harici elbiselerin temasını önlemek için ayrı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

• İş yerlerinde Covid-19 şüphesi taşıyanların olması durumunda bu kişilerle temas eden çalışanlar belirlenerek, il veya ilçe sağlık müdürlüklerinin yönlendirmesine göre hareket edilmesi gerekmektedir.

• Şirketlerde yemekhane ve dinlenme alanlarında sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak, sıra ve masa düzeni uygun şekilde ayarlanmalıdır.

KAPALI İŞYERİ/OFİSLERDE COVID-19 İÇİN ALINACAK ÖNLEMLER

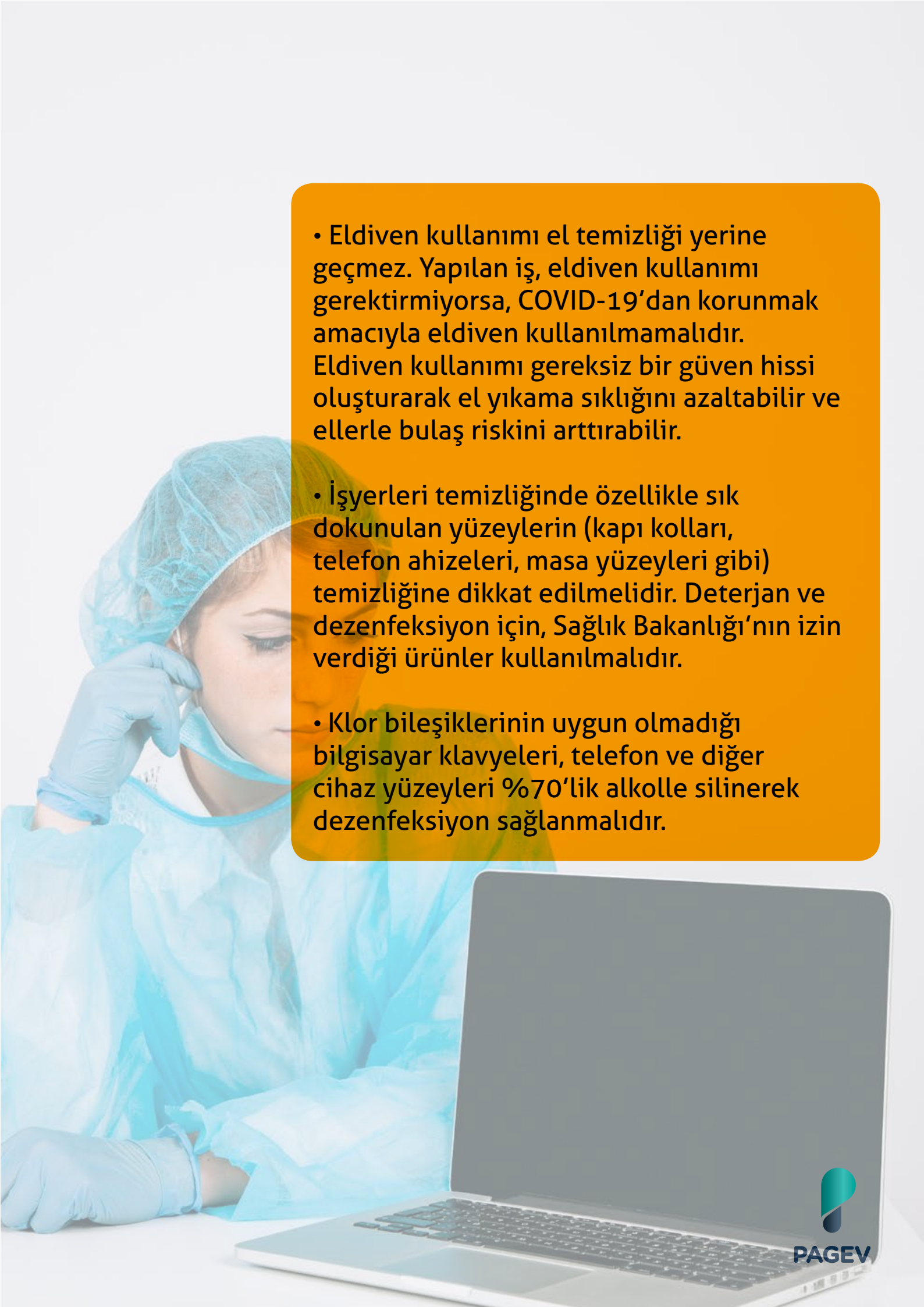
- Kapalı işyeri/ofis olarak; fabrika, market, atölye, plaza vb. gibi kapalı çalışma alanları ifade edilmektedir.
- Kapalı işyeri/ofisler sık sık havalandırılmalıdır.
- Pencereler açılarak odanın sık havalandırılması sağlanmalıdır. Merkezi havalandırma sistemleri bulunan işyerlerinin havalandırması temiz hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenmeli, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır.
- İşyerlerinde ultraviyole cihazları ile hava ve yüzey dezenfeksiyonu yapılması önerilmektedir.
- İşyerlerinde çalışanlar arasında en az 1 metre mesafe olması sağlanmalı ve çalışanlar maske takmalıdır.

- Yemekhanede masalar ve sandalyeler arası mesafe en az 1 metrede olacak şekilde (tercihen 2 metre) düzenleme yapılmalıdır. Temaslı takibinin kolay yapılabilmesi için; yemek saatleri gruplara göre belirlenmeli ve mümkün ise aynı kişilerin aynı masada yemek yemeleri sağlanmalıdır. Çay içme molalarında da benzer kurallara dikkat edilmelidir.

- Solunum yolu enfeksiyonu belirtileri olan (ateş, öksürük, nefes darlığı) personel iyileşene kadar çalıştırılmamalı ve sağlık kuruluşuna yönlendirilmelidir.

- El hijyenine dikkat edilmelidir. Eller sık sık yıkanmalıdır. Eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği ile ovalanmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir. İşyerlerinde, lavabolarda sabun ve kolay erişebilir yerlerde alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.

-
- Eldiven kullanımı el temizliği yerine geçmez. Yapılan iş, eldiven kullanımı gerektirmiyorsa, COVID-19'dan korunmak amacıyla eldiven kullanılmamalıdır. Eldiven kullanımı gereksiz bir güven hissi oluşturarak el yıkama sıklığını azaltabilir ve ellerle bulaş riskini arttırabilir.
 - İşyerleri temizliğinde özellikle sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri gibi) temizliğine dikkat edilmelidir. Deterjan ve dezenfeksiyon için, Sağlık Bakanlığı'nın izin verdiği ürünler kullanılmalıdır.
 - Klor bileşiklerinin uygun olmadığı bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri %70'lik alkolle silinerek dezenfeksiyon sağlanmalıdır.

- Temizlik yapan personel maske ve eldiven kullanmalıdır.
- Temizlik sonrasında maske ve eldiven çıkartılıp işyerindeki çöpe atılmalı ve el hijyeni sağlanmalıdır. Yıkanebilir bez maske kullanıldıysa yenisiyle değiştirilmelidir. Eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği ile ovalanmalıdır.
- İşyerinde COVID-19 pozitif bir kişi varlığı durumunda, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Birimine ivedilikle bilgi verilir.
- Maske takma kurallarına tam uyularak çalışılan bir iş yerinde, bir çalışanın COVID-19 pozitif çıkması durumunda etrafındaki kişiler yakın teması kategorisinde değil, teması kategorisinde değerlendirilir. COVID-19 pozitif kişinin takip ve tedavisi sağlık kuruluşunca yönetilir, diğer çalışanlar maskesini takarak çalışmaya devam eder. İl-ilçe Sağlık Müdürlüğü tarafından, hastalık belirtileri açısından 14 gün süreyle takip edilir.

COVID-19 SEBEBİ İLE SEYAHAT EDEN İŞÇİLER HAKKINDA ALINACAK ÖNLEMLER

- Yurtiçi ve yurtdışı seyahatler panda mi süresince durdurulmalı ve telekonferans yöntemi benimsenmelidir.
- Bu süreçte zorunlu seyahat eden çalışanlar ise mutlaka karantina süresinde kaldıktan ve sağlığı iyi olduğu anlaşıldıktan sonra işe başlatılmalıdır.
- Yabancı çalışanı olan işverenlerde mutlaka karantina sürecine uyararak gönderim ve geri kabul süreçlerini işletilmesini sağlamalıdır.

COVID 19 İÇİN İŞ YERLERİNDE TOPLANTI ÖNCESİ VE SONRASI ALINACAK TEDBİRLER.

- Yüz yüze toplantılar yerine telekonferans ve başka çevrimiçi yöntemlerin benimsenmesi gerekmektedir.
- Mecburi yapılan iş yeri toplantılarında, toplantı katılımcısına yetecek kadar hijyen malzemelerinin (maske, kolonya, peçete vbg.) önceden ilgili mecrada hazır bekletilmesi.
- Toplantı katılımcılarının görüşme öncesi ateşlerinin ölçülmesi.
- Toplantı katılımcıların yakın seyahat geçmişlerinin öğrenilmesi.
- Toplantı katılımcılarının mümkün olduğu kadar daha az sayıda tutulması.
- Toplantıya katılacakların iletişim bilgilerini, ulaşılabilecek birinci derecede yakın telefonunun önceden alınarak gerektiğinde ilgili otoriteler ile bu bilgilerin paylaşılabileceği bilgisinin kendilerine tebliğ edilmesi ve ilgili formun imzalatılması

- Şirketlerde covid 19 şüphesi ile birisinin gözlem altına alınması ihtimali için önceden izole edilmiş bir boş alan ayrılması.
- Toplantı sonrası, toplantıya katılanlardan birinin Covid 19 olduğunun duyulması halinde nasıl bir eylem planına sahip olunacağını bilgisine önceden sahip olmak.
- Şirketlerde izole edilmiş bir odadan hastanın sağlık kurumlarına nasıl transfer sağlanacağına dair bir eylem planının olması.
- Toplantıya girmeden önce tokalaşmamak ve güvenli mesafe konusunda katılımcılara konunun pratik olarak gösterilmelidir. (Örneğin sağ el kalp üzerine konularak selamlaşma gibi)
- Toplantıda ikramların tek kullanımlık malzemeler ile yapılması.
- Toplantı katılımcılarına hijyenik malzemelerin yerlerinin toplantı öncesi gösterilmesi.

- Toplantı katılımcılarına hijyenik malzemelerin yerlerinin toplantı öncesi gösterilmesi.
- Toplantı oturma düzeneğinin birer metre ara ile önceden ayarlanması.
- Mümkün olduğu kadar toplantı öncesi, esnası ve sonrasında havalandırmanın veya pencerelerin açık tutulması.
- Toplantı esnasında rahatsız olduğunu hisseden kişileri gideceği adrese kadar güvenli ulaşabilmesi için her türlü destek olunması.(Ambulans ve doktoru aramak gibi)
- Toplantı katılımcılarına ait bilgilerin, şirket hafızasında salgın devam ettiği sürece saklanması.
- Toplantı esnasında Covid 19 şüphesi olan kişi olursa diğer katılımcılarında kendilerini 14 gün boyunca izole etmelerinin sağlanması.
- Şirketlerde çalışanların zorunlu Yurt içi seyahati dahi olsa, ilgili seyahat öncesi ve sonrasında 14 günlük izole süresine uymalarının sağlanması.

KAYNAKLAR

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, yeni tip koronavirüsle (Covid-19) mücadele kapsamında iş yerlerinde alınması gereken tedbirlere ilişkin kılavuz.
- Information text of the US Department of Labor on COVID-19.
- <https://tr.wikipedia.org/>
- Firmaların hazırladığı değişik rehberler.

Milli Eğitim Bakanlığı & PAGEV İş Birliği ile

Çorbada Kaşığımız Olsun!

Koronavirüs
mücadelesinde
hastanelerimizin
hijyen ihtiyacına
katkı için

**Tek Kullanımlık
Plastik Çatal - Kaşıklar
PAGEV Liselerimizden
Hediye!**

